

Nem lehet tettetni a szeretetet

András autista. Magabiztosan kalauzol az intézmény folyosóján. Gördülékény kommunikációja, közvetlen stílusa csak azoknak meglepetés, akik nem tudják, milyen magas színvonalú szakmai munka folyik a Magyar Máltai Szeretetszolgálat keszthelyi napközijének bensőséges közegében. Ám nem csak a fogyatékkal élők gondozása, fejlesztése tölti ki a szakemberek napjait: minden eredmény ellenére lényegében versenyt futnak az idővel. A Magyar Nemzet riportja a Szeretetszolgálat keszthelyi intézményéről.

Velkei Tamás riportja a [Magyar Nemzet](#) 2015. május 28-i számában jelent meg.

András autista. Magabiztosan kalauzol az intézmény folyosóján, miközben kis beszámolót hallhatunk tőle a Gondviselés Házáról. Gördülékény kommunikációja, közvetlen stílusa csak azoknak meglepetés, akik nem tudják, milyen magas színvonalú szakmai munka folyik a Magyar Máltai Szeretetszolgálat keszthelyi napközijének bensőséges közegében. Ám nem csak a fogyatékkal élők gondozása, fejlesztése tölti ki a szakemberek napjait: minden eredmény ellenére lényegében versenyt futnak az idővel, hogy előteremtsék a működésükhöz szükséges forrásokat. De meg sem fordul a fejükben feladni, előremenekülnék.

Az autista András a máltaiak áldozatos munkája nélkül talán otthon gubbasztana, céltalanul tengetné napjait. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Keszthelyi Gondviselés Háza Fogyatékosok Napközi Otthona 2008-ban nyitotta meg kapuit. Klaczné Tar Ibolya intézményvezető kapta a feladatot, hogy – megfogalmazása szerint – hozzon létre a semmiből valamit.

– A városban akkoriban nem működött hasonló intézmény. Szerencsére az önkormányzat annyiban segített, hogy harminc évre egy forint bérleti díjért biztosított egy ingatlant a szeretetszolgálatnak ebben a korábban óvodaként használt épületben – idézi fel a kezdeteket az intézményvezető. A civil szervezet 46 millió forintért újíttotta fel az ingatlant.

Fontos szerepe van a hitnek

A folyosó falán házi áldás, odébb egy nagy feszület függ. Megtudjuk, hogy több gondozott áll meg keresztet vetni vagy imádkozni előtte. Nagyné Varga Katalin terápiás munkatárs szerint a hit rendkívül fontos szerepet tölt be a gondozottak életében, és különleges hatással van rájuk. Az intézménybe egy héten egyszer hitoktató jár, aki az ismeretek átadása mellett ahhoz is hozzásegíti a napköziseket, hogy mélyebben átéljék hitüket. – Munkatársaim szívből teszik néha nem könnyű dolgukat a máltai jelmondat szellemében: „A hit védelme és a szegények szolgálata” – mondja Klaczné Tar Ibolya.

A napköziben harmincöt 3–60 év közötti fogyatékkal élő tölti idejét reggeltől délutánig. Akad közöttük autista, enyhe és középsúlyos értelmi fogyatékos, mozgássérült és halmozottan sérült. A napköziben számos sors fut össze. Van, akinek szülei nem vettek tudomást arról, hogy gyermekük súlyos autista. Mindezt a gyerek sínylette meg. Egy másik családtól megtudjuk: súlyosan mozgás- és középsúlyos értelmi sérült gyermekük sokkal többet beszél, mint korábban. A szerető közegben rengeteget tanul.

Csak betűtáblán képes kommunikálni

Egy másik ellátott csak betűtáblán képes kommunikálni, mondják, jó a humora. Az utóbbi időben sokat fejlődött, bár mozogni csak segítséggel képes. Mások mellett őt is segítve a máltaiak támogató szolgálata két kisbuszt működtet. Az idejárók a konduktív terápiának és a gyógytornának köszönhetően szépen fejlődnek.

Az épületben található tornaszoba, épp három fiatal gimnasztikázik óriáslabdákkal és buzogányokkal; úgynevezett snouzelel terápiás (vagyis valamennyi érzékszervet egyszerre stimuláló) szoba, amelybe pályázaton nyert pénzből vásároltak vízágyat. Egy fiatal fiú pihen rajta; nyugalma érdekében halk zene szól, a falakat díszítő elemek a Balaton hullámvázát imitálják. A csoportszobában zenélnék, énekelnek, kollázst készítenek a napközisek.

A számítógépes helyiségben két asztali gép mellett egy laptop segíti a napközis fiatalok fejlődését. A félmillió költséget az OTP egyik

pályázatán nyerték. A gépeken elsősorban fejlesztőprogramokat (matematika, nyelvek, zene, olvasás) futtatnak, de akad olyan autista is, aki napi politikai híreket olvas az interneten.

Szemmel irányítható számítógép

Két fejlesztés egészen elképesztő: az egyik a szemmel irányítható egér, a fejegér. Egy monitorba épített kamera beolvassa az asztalhoz ülő arcvonásait, majd ezt követően figyelve a felhasználó mimikáját, szemének mozgását működteti a gépet. Azaz: amerre néz a felhasználó, arra mozgatja a képernyőn a kurzort, ha pedig pislog, azt kattintásként értelmezi a gép. Egy másik, a helyi máltaiak által készített eszköz egy baseballsapkára erősített pálca, amely az izomsorvadásban szenvedő, a kezét nem, de a fejét mozgatni képes beteget segíti, aki a pálca segítségével tudja működtetni a billentyűzetet.

A házzal szemközt található a prësház, ahol nevével ellentétben nem bort készítenek, hanem a város közigazgatásának, illetve magánszemélyek PET-palack hulladékát préselik a napközibe járók, olykor még a kerekesszékesek is. A bérleti díj kifizetése után fennmaradó összeget kirándulásra fordítja az intézet. Mások munkaterápián gyakorolják a mosodai vasalást, hajtogatást. A máltaiak ugyanis megvették a szomszéd épületet, amelyben 66 millió forintos pályázati forrás segítségével mosodát alakítanak ki, itt hamarosan autisták és megváltozott munkaképességűek fognak dolgozni.

Gondok és Gondviselés

És itt kezdődnek egyben a problémák is. A törvényváltozás ugyanis nem segíti terveiket. Míg korábban az akkreditált munkahelyeken is dolgozhattak fogyatékkal élők, most, ha valahol négy órában foglalkoztatják őket, akkor az ellátó intézmény csak a normatíva negyven százalékát kaphatja meg. Ám ez csak egy a számos nehézség közül. Bár a munkatársak úgy vélik, a Gondviselés mindent elrendez körülöttük, azért Kerczáné Goór Katalin gazdasági ügyintézőtől megtudjuk: ahhoz, hogy céljukat elérjék, vagyis hogy a legjobb életminőséghez segítsék hozzá a fiatalokat, bizony küzdeniük kell. A máltaiak fenntartóként a gondozottak után kevesebb mint ötszázezer forint állami normatívát kapnak évente; a civil szervezet hozzájut még kiegészítő állami támogatáshoz is, amelynek egy része ugyancsak Keszthelyre kerül.

Ugyanakkor egy főre nagyjából 34 ezer forintot fedez az állam, miközben az intézmény önköltsége ennek közel a duplája. A hiányzó évi többmillió összeg előteremtéséhez más csatornákon keresztül igyekeznek forrást bevonni.

Van aki péksüteménnyel támogat

Elfogadnak adományokat (a pénzbeli mellett akad, aki péksüteménnyel, más szikvízzel támogatja a Gondviselés Házát), illetve advent idején az Adni öröm akció keretében tartós élelmiszer felajánlásokat. Emellett rendszeresen pályáznak.

– A csodára már képesek vagyunk, a lehetetlenre még várni kell kicsit – összegezi a gazdasági ügyintéző, ám minden idegszálukkal erre törekednek, mert mint az igazgató asszony fogalmaz: akik most vannak náluk, azoknak most van szükségük a magas színvonalú szolgáltatásra. Korlátaikat ugyanakkor elérték: a főállású munkatársak mellett négy közfoglalkoztatott segíti a munkájukat, s tudnának többet is alkalmazni, ám a színvonalas, tartalmas munkából nem engednek, szükségük van a kvalifikált szakemberekre. Nem lehet tettetni a szeretetet, az ellátottak azonnal megérik.